

- Ludo Holans zwaait af
- Guido Goedemé met pensioen
- Rudi Baccarne aan de slag bij UA
- Bart Sas naar Stadsarchief Turnhout

Ludo Holans 'Onvermoeibare, gedreven wetenschapsbibliothecaris' zwaait af

Mochten totems een gebruikelijke praktijk zijn in de bibliotheekwereld dan was dit met glans de keuze geworden voor Ludo Holans. Van hem namen we, samen met de wetenschappelijke bibliotheekwereld, officieel afscheid op 20 januari ll. in 'zijn' bibliotheek Exacte Wetenschappen: de CBA (Campusbibliotheek Arenberg) te Heverlee. Geen groots opgezette Academische lezing, geen Liber Amicorum, maar een immens hartverwarmend feest onder vrienden met vele knipogen naar mijlpalen uit zijn loopbaan.

Ook dat is Ludo ten voeten uit: een groot hart (van goud) voor de sector en voor medewerkers, doch zelf eerder bescheiden, wars van alle aandacht, maar des te meer begaan met de 'gewone mens' en steeds in de weer om een optimale service voor de bibliotheekklant te realiseren! "Barmhartigheid is een oude maar mooie en treffende term voor een eigenschap waarmee ik Ludo behebt zie" waren de woorden van erector Marc Vervenne in zijn afscheidstoespraak die avond.

Hoewel van geboorte bestemd voor de beenhouwersstiel, had Ludo al van jongs af aan interesse in het geschreven woord. Sinterklaas bracht op zijn verzoek boeken die meteen werden ondergebracht in een eigen opgezet classificatiesysteem en de openbare bibliotheeksector mag in zijn 'pre-historische' statistieken reeds prat gaan op de jonge Ludo als een tweewekelijkse bezoeker. Dat 'boekenbeestje' bleef leven na zijn legerdienst toen hij in 1969 secretaris en tegelijkertijd bibliotheekhulp werd aan het labo Minerale Scheikunde in de Schapenstraat onder professor R. Breckpot.

Twee jaar Provinciale Bibliotheekschool in Brussel inclusief één bureau, één stoel, een schrijfmachine en één leeg rek in Leuven waren voldoende om van Ludo de toekomstige bibliothecaris van het departement Scheikunde te maken in zijn toenmalige nieuwbouw (1971) op de Celestijnenlaan 200F.

Van een zeventigtal mini faculteits-, departements- en labocollecties maakte hij één bibliotheek en het mag dan ook niet verwonderen dat Ludo, na een zestal jaren hard labeur gevraagd werd de coördinatie van de campusbibliotheekdienst op zich te nemen. Toen financiële beperkingen hem noopten tot doorgedreven doorlichting van het tijdschriftenbestand om alzo in een gedeeltelijke oplossing op campusniveau te resulteren, bleef hij allerminst onbewogen. "Ludo's visie op de bibliotheek als optimaal wetenschappelijk informatie-instrument ter ondersteuning van het lopende onderzoek kwam toen naar boven in zijn voorstel om een kwantitatieve citatieanalyse uit te voeren van alle tijdschriften aan de hand van de lokale

licentiaats- maar voornamelijk doctoraatsthesisen" aldus Prof.em. Raf Dekeyser, voormalig hoofdbibliothecaris van de K.U.Leuven en boezemvriend van Ludo. De resultaten hiervan zijn jarenlang het uitgangspunt gebleven voor de zogenaamde 'interdisciplinaire tijdschriftenlijst', waarvoor de financiële ondersteuning uit centrale middelen werd geput.

Als campusbibliothecaris zette hij allerlei acties en services op touw die vaak indruisten tegen de onafhankelijkheidswensen van de deelbibliotheken zoals het opzetten van een IBL verkeer, gecoördineerde gezamenlijke boekbestellingen, wieden en naderhand de uitbouw van een centrale elektronische catalogus. Het bracht hem ver en uiteindelijk slaagde hij erin de vele verspreide bibliotheekcollecties terug te dringen tot 17 departements- en faculteitsbibliotheken met als hoogtepunt 10 oktober 2002 toen alle bibliotheken exacte wetenschappen samensmolten tot één instelling: de mooie en unieke CBA. Die keuze heeft Ludo's verdere loopbaan definitief bepaald.

Dat Ludo uit een uitzonderlijke houtsoort is gesneden, mag blijken uit commentaren van zijn team: "Ludo is niet echt een

'baas', het is een medewerker, een vriend te midden een hecht team..." maar ook omgekeerd. Ludo geeft toe dat hij "werken niet als werken ervaart. Bovendien heb ik erg weinig stress vanwege mijn hoog relativiseringsvermogen. Wellicht zit mijn Limburgse herkomst hier voor iets tussen: niet kankeren, de kleine kantjes van het leven weglachen en goedgezind de dag beginnen, dat is goud waard. Nog elke dag beleef ik vreugde in mijn werk. En multitasking is bovendien een hobby van me – serieus."

We geloven hem op zijn woord want tijdens de bouw van de nieuwe CBA op de site van het oude Celestijnenklooster aan de Willem de Coÿlaan, was hij naast bibliothecaris, ook actief lid van de verenigingen VOWB en VBAD (sectie WDI). Zelfs zijn volleybal gaf hij voor dit alles niet op. De verre gaande automatisering met chiptechnologie alsook de open rek-opstelling waarvoor Ludo koos in de CBA waren uniek voor België in die periode. Meer nog: hij was de eerste die hiervoor koos aan een Europese universiteitsbibliotheek mede dank zij het pilootproject van de dienst Partnership & Academic Development van de K.U.Leuven.

Bijkomend voordeel is dat bij opstelling van een inventaris het volstaat om met een scanner langs het rek te lopen. Het euvel van verkeerd geplaatste boeken was meteen ook van de baan. Ludo bleef voortgaan op het ingeslagen pad en zijn overtuiging dat belangrijke beslissingen dienden te worden gebaseerd op grondig kwantitatief onderzoek maakte dat hij als eerste kwaliteitsonderzoek in de Vlaamse bibliotheekwereld zou introduceren via LibQual.

"Als je kwaliteit biedt, dan kan je daar veel waardering voor krijgen" volgens Ludo. En zo geschiedde dan ook tijdens de laatste IATUL-conferentie, begin juni 2009, volledig gekaderd rondom het thema kwaliteit. Voor die conferentie speelde de CBA host en was Ludo gastheer. Geen mens die kan inschatten wat een werkvreugde hij koesterde om IATUL-

voorzitter Maria Heijne van de TUDelft te verrassen met al zijn programmatorische, organisatorische en sociale input, wat mede heeft geleid tot het immense succes van deze conferentie en haar verheven heeft tot de status van 'memorable' conferentie.

Niet in het minst droegen daar ook de Bourgondische trekjes van Ludo toe bij. Heerlijk voedsel en voortreffelijke wijn bucolisch savouren met (professionele) vrienden, het was en is voor Ludo een hoog goed maar bovenal een heel normale zaak in het leven. Geen wonder dat hij dan ook samen met collega bibliothecaris Etienne D'Hondt, en samen met barbecuevriend Staf Kamers een 'kooktriumviraat' vormde voor de gerenommeerde zomerbarbecues van de K.U.Leuven bibliotheekcluster. Persoonlijk mocht ik Ludo ervaren als een levenslustig en energieke danser tijdens de laatste IATUL-conferentie maar meer nog heb ik genoten van zijn schalkse trucjes tijdens onze onderhandelbijekomsten in Londen ten behoeve van de gezamenlijke aanschaf van e-databanken en e-tijdschriften.

Wij wensen Ludo nog vele gelukkige en gezonde jaren opdat hij zijn toekomstige plannen ten volle en met de passie die we van hem gewoon zijn, kan waarmaken. Zijn kinderen een goede start laten nemen in het leven opdat ze een goede thuis kunnen opbouwen, verder stamboomonderzoek, jagen en actieve filatelie ... het zijn enkele van zijn hooggeplaatste prioriteiten.

We zullen je missen! Het ga je meer dan goed Ludo!

Kaat Van Wonterghem

Pensioen Guido Goedemé

Eind januari 2010 nam Guido Goedemé afscheid van zijn beroepsleven en daarmee ook van de Koninklijke Bibliotheek. Zijn carrière aan deze instelling begon goed 40 jaar geleden toen hij er in dienst trad als wetenschappelijk medewerker in het Nationaal Centrum voor Wetenschappelijke en Technische Documentatie (NCWTD), de huidige Dienst voor Wetenschappelijke en Technische Informatie (DWTI).

Guido Goedemé (°1945) groeide op in Merksem, bij Antwerpen. Hij deed er zijn humaniorastudies aan het Sint-Eduardusinstituut. Na het secundair onderwijs ging hij natuurkunde studeren aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij behaalde ook een aggregaat middelbaar onderwijs en doctorerde met grootste onderscheiding met het proefschrift

A resistometric study of the recovery of lattice defects in molybdenum.

Na het volgen van enkele postuniversitaire opleidingen en het voltooien van zijn legerdienst kwam Guido in 1971 in de Koninklijke Bibliotheek terecht als attaché in het NCWTD. In die beginperiode realiseerde hij o.m. de automatisering van de Collectieve Catalogus van Buitenlandse Tijdschriften in Belgische Bibliotheken, een voorloper van Antilope. In 1980 werd hij benoemd tot assistent, in 1982 tot eerstaanwezend assistent en vier jaar later werd hij werkleider. Van 1978 tot 1993 was hij verantwoordelijk voor de uitbating van het Rekencentrum in de Koninklijke Bibliotheek en was hij mede-ontwikkelaar van o.m. het bibliotheekbeheersysteem NEWWAVE. In 1998 kreeg Guido een leidinggevende rol in de afdeling Belgische Bibliografie waar hij o.m. verantwoordelijk was voor de publicatie van deze bibliografie en voor de creatie van de retrospectieve catalogus. In 2002 werd Guido hoofd van de afdeling Geautomatiseerde Documentatie. In deze afdeling realiseerde hij de creatie van het e-depot, waarin elektronische publicaties kunnen gedeponeerd worden.

Collega's kenmerken Guido als iemand waar men altijd bij terecht kon om problemen op te lossen. Iets dat verkeerd liep, wou hij niet aanvaarden. Hieruit bleek zijn bekommernis voor de Koninklijke Bibliotheek en zijn enorme interesse voor het werk. Dit was een kenmerk dat doorheen zijn hele carrière aanwezig was. Ook het sociale element was belangrijk voor Guido. Dit uitte zich zowel op het werk als bij activiteiten 's avonds en in het weekend.

Zelf leerde ik Guido kennen in 2008, in de herfst van zijn carrière. Een jaar eerder had Guido de verantwoordelijk-

heid toegewezen gekregen over het retroconversieproject, een project om de digitalisering van de steekkaartcatalogi te voltooien. Dit kaderde in het bredere digitaliseringsplan van het Federaal Wetenschapsbeleid, en werd uitgevoerd in samenwerking met andere wetenschappelijke instellingen. Door dit project zullen ongeveer 1.400.000 beschrijvingen in de retrospectieve catalogus opgenomen worden. In juli 2008 werd ik coördinator van dit project en sindsdien werkte ik nauw samen met Guido. Hij leerde me de 'knepen' van het vak en hij leerde me vooral kritisch te kijken naar alles in de bibliotheekwereld.

Ook buiten de Koninklijke Bibliotheek is Guido een bezige bij in de bibliotheeksector. Hij was actief in de VVBAD, gaf les aan de Bibliotheekschool in Genk en was jarenlang voorzitter van het Forum van bibliothecarissen van de Federale Wetenschappelijke Instellingen. Zo realiseerde hij onder meer de gemeenschappelijke catalogus www.bib.belgium.be. In de laatste jaren van zijn carrière werd hij ook coördinator van de DigiTool Product Working Group. Hij vond dit zelf een uitstekende manier om zijn carrière in schoonheid af te sluiten.

Guido, het was fijn je te leren kennen en bijzonder aangenaam en leerrijk om met je samen te werken. Je was een zeer gewaardeerde collega in de Koninklijke Bibliotheek en we hopen je nog regelmatig terug te zien!

Evy De Wulf

Rudi Baccarne aan de slag bij UA

Sinds 1 maart 2010 werkt Rudi Baccarne als coördinator van de academische bibliografie en de institutional repository aan de Universiteit Antwerpen. Het opzetten van een institutional repository

waarin de beschrijvingen uit de academische bibliografie zoveel mogelijk worden gekoppeld aan een Open Access-publicatie zal één van zijn hoofdtaken zijn. Onder meer door het uittekenen van een bewustmakingscampagne rond de voordelen van Open Access en het toevoegen van een self-archiving systeem aan de workflow voor de academische bibliografie zouden zoveel mogelijk publicaties van de UA vrij toegankelijk kunnen worden aangeboden.

Rudi werkte sinds 1998 voor de Katholieke Hogeschool Kempen waar hij was aangesteld als bibliothecaris verantwoordelijk voor de automatisering en de algemene coördinatie van de mediatheek van de Campus in Geel. Onder meer via het opzetten van het eindwerkportaal voor Vlaamse hogescholen, het voor velen bekende DoKS verhaal, bouwde Rudi expertise op rond repositories, Open Access en digitaal publiceren in het algemeen. Hij zal in zijn nieuwe functie deze expertise kunnen vertalen naar een academische context. In de VVBAD was Rudi actief als bestuurslid van de sectie Schoolbibliotheken en gaf mee vorm aan enkele studiedagen waar de digitale zijde van het bibliotheekwerk werd belicht. In een ver verleden werkte Rudi in de Centrale Openbare Bibliotheek van Antwerpen en in die zin is zijn aanstelling aan de UA een beetje thuis-

komen. Rudi studeerde Politiek en Sociale wetenschappen aan de Universiteit Antwerpen (toen nog UFSIA) en Communicatiewetenschappen aan de K.U.Leuven. Hij bekwaamde

zich in het bibliotheekvak via de aanvullende en gespecialiseerde studie bibliotheek en informatiekunde aan de UA.

Wissel van de wacht in Stadsarchief Turnhout

Op 1 november 2009 ging Harry de Kok, na 36 jaar dienst, op pensioen als stadsarchivaris van Turnhout. Harry was ook conservator van het Taxandriamuseum en diensthoofd van archief & musea, wat later omgevormd werd tot TRAM 41 (een verwijzing naar de tramverbinding die jarenlang Turnhout en de Kempen verbond met Antwerpen). Harry's historische kennis van Turnhout en de regio is legendarisch.

Geschiedkundige anekdotes schudt hij uit zijn mouw alsof ze net gebeurd zijn. TRAM 41 zal hem nog herhaaldelijk missen omwille van zijn kennis, maar we zijn ervan overtuigd dat zijn naam nog vaak zal opduiken in publicaties en onderzoeken.

Zijn opvolger is Bart Sas (°1972), die na zijn studies geschiedenis en archivaliek achtereenvolgens werkte bij het Centrum voor Bedrijfs geschiedenis (Universiteit Antwerpen), het Rijksarchief en de archiefdienst van de provincie Antwerpen. Hij is ook voorzitter van de Kring van Archivarissen in de Provincie Antwerpen (KAPA). Bart Sas is binnen het samenwerkingsverband TRAM 41 verantwoordelijk voor de ontsluiting van en publiekswerking rond het historisch archief

en de uitgebreide wetenschappelijke bibliotheek Taxandria. De afgelopen maanden werkte hij samen met de archiefmedewerkers aan een leeszaalreglement, een plaatsingslijst en een voorlopig archievenoverzicht dat ook online te raadplegen is. Een tweede even belangrijke taak is de ondersteuning van het dagelijks documentbeheer bij de diensten. In 2010 wordt gewerkt aan een overdrachtskalender en een

organisatiebrede selectielijst. Projecten die op stapel staan zijn een digitaal archiefbeschrijvingsysteem, de digitalisering van de bronnen voor stamboomonderzoek, de opname van de fotocollectie in de beeldbank die wordt ontwikkeld door de Erfgoedcel Noorderkempen en een nieuwe leeszaal in het Stadhuis-Erfgoedhuis.

Website: www.tram41.be > stadsarchief
Contact: bart.sas@turnhout.be

Rechtzetting

In het artikel 'Integraal Collectiebeheer in opmars' (*Bibliotheek- & archiefgids* 2010/1, p. 19-25) zijn een paar fouten geslopen. In fig. 10 stap 3 (p. 24) gaat het om 1230 'gewenste uitleningen' en is 2,7 de 'gewenste uitleenfrequentie'.

De toelichting bij fig. 11 (p. 24) moet zijn: "12 procent van de gewenste collectieomvang (456, stap 3) betekent eerst 55 exemplaren te wieden. Vervolgens worden die 55 exemplaren hernieuwd om tot de nieuwe gewenste omvang van 456 exemplaren te komen. Vermits de collectieomvang 467 (stap 1) naar 456 titels gaat, worden er 11 exemplaren afgevoerd en niet vervangen. Dat maakt in totaal 66 titels te wieden."